

**МІНІСТЕРСТВО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ,
БУДІВНИЦТВА ТА ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО
ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
(МІНРЕГІОН)**

вул. Велика Житомирська, 9, м. Київ, 01601;
приймальня: (044) 226-22-08; загальний відділ: (044) 278-82-90, 284-05-54, факс 278-83-90
e-mail: minregion@minregion.gov.ua Код ЄДРПОУ 37471928

№ _____

на № _____

від _____

**Народному депутатові України
Мельнику С.І.**

Шановний Сергію Івановичу!

На виконання доручення Прем'єр-міністра України Гройсмана В.Б. від 07.02.2018 № 3126/1/1-18 до листа Голови Верховної Ради України Парубія А.В. від 19.01.2018 № 11/10-1656 Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України розглянуло Ваш депутатський запит від 17.01.2018 № 944/18 та в межах компетенції повідомляє.

Підпунктом 1 пункту 2 Прикінцевих положень Закону України від 16 липня 2015 року № 626-VIII «Про внесення змін до деяких законів України у сфері комунальних послуг» встановлено, що відшкодуванню з державного бюджету підлягає заборгованість з різниці в тарифах, яка виникла до 01.01.2016.

Відповідно до інформації обласних та Київської міської державних адміністрацій станом на 01.01.2018 залишилась непогашеною різниця між фактичною вартістю теплової енергії, послуг з централізованого опалення, постачання гарячої води, централізованого водопостачання та водовідведення, постачання холодної води та водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем), що вироблялися, транспортувалися та постачалися населенню, бюджетним установам і організаціям та/або іншим підприємствам теплопостачання, централізованого питного водопостачання та водовідведення, які надають такі послуги, та тарифами, що затверджувалися та/або погоджувалися органами державної влади чи місцевого самоврядування (далі – різниця між фактичною вартістю та тарифом), яка утворилася станом на 01.01.2016, у сумі 4 314 800,0 тис. грн, в тому числі по Хмельницькій області 75 089,27 тис. гривень.

Законом України «Про Державний бюджет України на 2018 рік» (далі – Закон) Мінрегіону передбачено бюджетну програму КПКВК 2761520 «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення різниці між фактичною вартістю теплової енергії, послуг з централізованого опалення,

Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України
№7/10-1814 від 20.02.2018

постачання гарячої води, централізованого водопостачання та водовідведення, постачання холодної води та водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем), що вироблялися, транспортувалися та постачалися населенню, бюджетним установам і організаціям та/або іншим підприємствам теплопостачання, централізованого питного водопостачання та водовідведення, які надають такі послуги, та тарифами, що затверджувалися та/або погоджувалися органами державної влади чи місцевого самоврядування» (далі – Субвенція) у сумі 1 000 000 тис. грн, що становить лише 23% обсягу заборгованості, яка підлягає погашенню.

З метою виконання норм Закону Мінрегіоном було розроблено та на засіданні Уряду 14.02.2018 прийнято постанову Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку та умов надання у 2018 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення різниці між фактичною вартістю теплової енергії, послуг з централізованого опалення, постачання гарячої води, централізованого водопостачання та водовідведення, постачання холодної води та водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем), що вироблялися, транспортувалися і постачалися населенню, бюджетним установам і організаціям та/або іншим підприємствам теплопостачання, централізованого питного водопостачання та водовідведення, які надають такі послуги, та тарифами, що затверджувалися та/або погоджувалися органами державної влади чи місцевого самоврядування».

Відповідно до розподілу коштів Субвенції згідно з додатком 1 до Порядку та умов, затверджених вище згаданою постановою, Хмельницькій області доведено видатки по спеціальному фонду державного бюджету в розмірі 17 403,0 тис. гривень.

Разом з тим на додаток до листа надаємо позицію НКРЕКП стосовно питань, викладених у Вашому депутатському запиті.

Додаток: на 4 арк.

З повагою

Перший заступник Міністра

В.А. Негода

УКРАЇНА

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

вул. Смоленська, 19, м. Київ, 03057, тел./факс: (044) 277-30-47, тел.: (044) 204-48-27

Національна комісія, що здійснює державне
регулювання у сферах енергетики та
комунальних послуг

№ 1501/18/7-18 від 15.02.2018

**Міністерство регіонального розвитку,
будівництва та житлово-комунального
господарства України**

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), у зв'язку із дорученням Прем'єр-міністра України В.Гройсмана від 07.02.2018 № 3126/1/1-18 до листа Голови Верховної Ради України А.Парубія від 19.01.2018 № 11/10-1656 розглянула депутатський запит народного депутата України Мельника С.І. від 17.01.2018 № 944/18 (далі – Запит) щодо відшкодування теплопостачальним підприємствам міста Хмельницького різниці в тарифах на теплову енергію, і в межах компетенції повідомляє.

Згідно із законами України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – Закон про НКРЕКП), «Про державне регулювання у сфері комунальних послуг», «Про теплопостачання», «Про житлово-комунальні послуги» (далі – Закон про ЖКП) НКРЕКП відповідно до покладених на неї завдань, зокрема, встановлює тарифи на теплову енергію та тарифи на комунальні послуги для суб'єктів природних монополій та суб'єктів господарювання на суміжних ринках, ліцензування діяльності яких здійснюється НКРЕКП (далі – *Ліцензіанти*).

Встановлення економічно обґрунтованих тарифів на теплову енергію, послуги з централізованого опалення та постачання гарячої води на рівні, який покриває всі витрати в собівартості цих послуг, є вимогою чинного законодавства України, яким визначено, що державна політика у сфері житлово-комунальних послуг базується на принципах досягнення рівня економічно обґрунтованих витрат на їх виробництво, тарифи на комунальні послуги суб'єктів природних монополій та суб'єктів господарювання на суміжних ринках повинні забезпечувати відшкодування всіх економічно обґрунтованих планованих витрат на їх виробництво. Встановлення цін/тарифів на житлово-комунальні послуги нижче розміру економічно обґрунтованих витрат на їх виробництво не допускається.

Статтею 15 Закону України «Про теплопостачання» визначено, що державне регулювання діяльності у сфері теплопостачання провадиться, зокрема, у формі регулювання тарифів на виробництво, транспортування та постачання теплової енергії з урахуванням змін цін на енергоносії та інших витрат.

Статтею 31 Закону про ЖКП визначено, що у разі зміни протягом строку дії цін/тарифів обсягу окремих складових економічно обґрунтованих витрат з причин, які не залежать від виконавця/виробника, зокрема, збільшення або зменшення податків і зборів, мінімальної заробітної плати, орендної плати та амортизаційних відрахувань, підвищення або зниження цін на паливно-енергетичні та інші матеріальні ресурси, виконавці/виробники проводять коригування встановлених цін/тарифів на житлово-комунальні послуги і подають на затвердження до органу, уповноваженого здійснювати встановлення таких цін/тарифів.

Формування тарифів на теплову енергію, послуги з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води здійснюється ліцензіатами НКРЕКП відповідно до Порядку формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води, затвердженого постановою НКРЕКП від 24.03.2016 № 377 (далі – *Порядок*), Процедури встановлення тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування, постачання та Процедури встановлення тарифів на послуги з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води, затверджених постановами НКРЕКП від 31.03.2016 №№ 528, 529 відповідно (далі – *Процедури*).

Згідно з пунктом 2.3 *Порядку формування тарифів* на виробництво, транспортування та постачання теплової енергії здійснюється ліцензіатами відповідно до річних планів її виробництва, транспортування та постачання, економічно обґрунтованих планованих витрат, визначених на підставі державних та галузевих нормативів витрат і втрат ресурсів, техніко-економічних розрахунків, кошторисів, а також витрат і втрат, визначених відповідно до інших встановлених уповноваженим органом методик (порядків), з урахуванням ставок податків і зборів, чинних або прогнозованих цін на матеріальні ресурси та послуги у планованому періоді.

Відповідно до положень *Порядку тарифи* на виробництво, транспортування та постачання теплової енергії розраховуються ліцензіатами та встановлюються НКРЕКП окремо для кожного виду ліцензованої діяльності, яку провадять *Ліцензіати*.

Слід зазначити, що Порядком вдосконалено механізм формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води і запропоновано методику формування тарифів на теплову енергію за нормативним методом з елементами стимулюючого тарифоутворення. Зокрема, пунктом 2.6 Порядку визначено, що нормування втрат теплової енергії в теплових мережах та питомих витрат палива і електроенергії, які використовуються для виробництва та транспортування теплової енергії, здійснюється в установленому законодавством порядку відповідно до міжгалузевих, галузевих методик, інших нормативних документів з нормування витрат та втрат ресурсів, у яких враховуються основні особливості технологічних процесів конкретного виробництва.

Відповідно до пункту 2.7 Порядку з метою стимулювання заходів щодо зменшення втрат теплової енергії при її транспортуванні тепловими мережами Порядком передбачено врахування на визначений період втрат теплової енергії в теплових мережах, відмінних від визначених згідно з пунктом 2.6 розділу II Порядку та розрахованих відповідно до встановлених уповноваженим органом методик (порядків) щодо стимулювання зменшення рівня втрат теплової енергії в теплових мережах.

На виконання вищезазначеного, постановою НКРЕКП від 01.07.2016 № 1214 затверджено *Порядок урахування втрат теплової енергії в теплових мережах у тарифах на теплову енергію, її виробництво, транспортування, постачання*, яким передбачено

впровадження механізму стимулювання теплопостачальних підприємств до скорочення фактичних втрат теплової енергії до розрахункових значень з одночасним диференційованим врахуванням різниці між фактичними і розрахунковими втратами теплової енергії при встановленні тарифів на теплову енергію та затвердженням програми зниження фактичних втрат теплової енергії для кожного конкретного підприємства.

Згідно з вимогами Порядку в структуру тарифів разом зі складовими економічно обґрунтованих витрат, пов'язаних із провадженням у планованому періоді ліцензованого виду діяльності у сфері теплопостачання та послуг з централізованого опалення та постачання гарячої води, включаються *витрати на покриття втрат – відшкодування втрат підприємств, що виникають протягом періоду розгляду розрахунків тарифів, встановлення та їх оприлюднення* відповідно до вимог статті 20 Закону України «Про теплопостачання» та статті 31 Закону про ЖКП, а також складові планованого прибутку, на основі яких розраховуються та встановлюються тарифи. Так, протягом 2016-2017 років *Ліцензіатам*, які звернулись з відповідними заявами, комплектами документів і розрахунками, НКРЕКП було здійснено коригування тарифів на теплову енергію за категоріями споживачів у частині відшкодування втрат підприємства, що виникли протягом періоду розгляду розрахунків тарифів, встановлення та їх оприлюднення.

З метою досягнення балансу інтересів споживачів, Ліцензіатів і держави, забезпечення безперешкодного доступу споживачів, замовників, Ліцензіатів, органів державної влади та органів місцевого самоврядування, організацій, що представляють інтереси споживачів, громадських організацій, засобів масової інформації та інших заінтересованих осіб до інформації та їх обізнаності на засадах гласності, відкритості, добровільності та свободи висловлювань постановою НКРЕКП від 30.06.2017 № 866 затверджено *Порядок проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг*, яким визначено процедуру організації та проведення відкритого обговорення проектів рішень НКРЕКП, зокрема з питань встановлення цін (тарифів).

НКРЕКП наголошує, що відповідно до вимог чинного законодавства в межах наданих повноважень, на підставі поданих Ліцензіатами заяв на встановлення тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування, постачання та комунальні послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води за категоріями споживачів, та відповідних комплектів розрахункових та підтвердних документів, НКРЕКП встановлює економічно обґрунтовані тарифи на теплову енергію та комунальні послуги, застосування яких (Ліцензіатами) виключає можливість отримання збитків та погіршення фінансово-економічного стану підприємств.

У частині нормативно-правового регулювання діяльності Ліцензіатів, НКРЕКП в межах повноважень *створено достатні передумови для забезпечення їх сталого функціонування та беззбиткової діяльності і питання стабілізації фінансового стану та створення належних умов для провадження господарської діяльності Ліцензіатів значною мірою залежить безпосередньо від самих Ліцензіатів*, прийнятих ними рішень та вжитих заходів (чи їх відсутності) щодо зменшення понаднормативних витрат/втрат та відповідно збитків, модернізації технологічного процесу виробництва, оновлення основних фондів, залучення інвестицій, коштів місцевих бюджетів, оптимізації власних ресурсів та своєчасного звернення до НКРЕКП щодо перегляду тарифів на теплову енергію і комунальні послуги з централізованого опалення та постачання гарячої води, відповідно до вимог Порядку і Процедур.

Вирішення питань щодо вжиття заходів для відшкодування в повному обсязі різниці в тарифах, зокрема на теплову енергію, послуги з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води, яка виникла у зв'язку з невідповідністю

фактичної вартості теплової енергії та послуг з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води тарифам, що затверджувалися та/або погоджувалися НКРЕКП чи органом місцевого самоврядування (далі – *різниця в тарифах*) не належить до повноважень НКРЕКП.

Водночас слід зауважити, що позиція НКРЕКП щодо відшкодування підприємствам *різниці в тарифах* та шляхи врегулювання зазначеного питання неодноразово висловлювались на усіх рівнях, зокрема, Міністерству регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України листами від 03.06.2016 № 5593/18.4/7-16, від 31.03.2017 № 3380/18.1.1/7-17, від 23.05.2017 № 5547/18.4.2/7-17, від 20.06.2017 № 6719/18.4.2/7-17, від 23.08.2017 № 9267/18.4.2/7-17, від 29.08.2017 № 9405/18.4.2/7-17, від 12.09.2017 № 9877/18.4.2/7-17 та від 04.10.2017 № 10509/18.4.2/7-17.

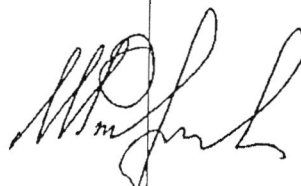
Стосовно викладеного у Запиті посилання на постанову НКРЕКП від 28.04.2017 № 617, якою визначено планову ставку внеску на регулювання на 2018 рік, слід зауважити, що у структури діючих тарифів на теплову енергію *Ліцензіатів* (у тому числі підприємств Хмельницької області) зазначені витрати не включено, і на сьогодні такі витрати не мають жодного впливу на фінансово-економічний стан підприємств, що склався протягом 2016-2017 років.

Слід констатувати, що протягом другої половини 2017 року відповідних заяв та розрахункових матеріалів щодо перегляду тарифів на теплову енергію в частині включення до їх структур витрат на фінансування діяльності НКРЕКП відповідно до вимог Закону про НКРЕКП *Ліцензіатами* надано не було, з огляду на що НКРЕКП здійснила коригування тарифів і на початку 2018 року схвалила проекти постанов, якими передбачено включення таких витрат у структури тарифів.

Щодо діяльності теплопостачальних організацій Хмельницької області, зокрема МКП «Хмельницьктеплокомуненерго», вважаємо за необхідне звернути увагу на те, що зазначене підприємство протягом останніх декількох років не зверталось до НКРЕКП відповідно до вимог Порядку та Процедур із заявою та відповідними розрахунковими матеріалами щодо встановлення економічно обґрунтованих тарифів на теплову енергію.

З приводу питання передачі повноважень щодо встановлення тарифів органам місцевого самоврядування слід зазначити, що з метою децентралізації повноважень щодо встановлення тарифів у сфері теплопостачання, постановою НКРЕКП від 22.03.2017 № 308 затверджено Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з виробництва теплової енергії, Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з транспортування теплової енергії магістральними та місцевими (розподільчими) тепловими мережами та Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з постачання теплової енергії, якими встановлено критерії щодо визначення органу ліцензування, який регулює провадження вищезазначених видів господарської діяльності і таким чином, розширено повноваження місцевих органів влади та органів місцевого самоврядування відповідно в частині ліцензування господарської діяльності та встановлення тарифів у сфері теплопостачання.

Член НКРЕКП

Р. Машляківський

Зименко 207-19-16